

BRUG AF WIKI I UNDERVISNINGEN*

Randi Rygaard

This work is produced by OpenStax-CNX and licensed under the
Creative Commons Attribution License 3.0[†]

Abstract

Hvordan man bruger wiki i undervisningen og wikivøj i Blackboard.

1 1. Hvad er en wiki

Wiki er en web 2.0 teknologi, hvor flere brugere i fopbygger indhold/viden på et websted. Derfor kan man også definere en wiki som et kollaborativt websted, hvor flere bruger kan oprette, redigere, linke og eventuelt slette indhold. Wikier er ofte struktureret ud fra emner eller opslagsord, hvor hvert ord har sin egen side med en beskrivelse af begrebet, og hvor det er let at lave links mellem de forskellige sider. Mange e-lhar i dag wiki-funktionaliteten integreret i systemet, men det er også muligt at oprette selvstwikier andre steder på nettet. Syddansk universitets e-Blackboard har også et integreret wikivøj, hvor det er muligt at oprette wikier.

2 2. Brug af Wiki i Undervisningen

Inden man går i gang med at bruge wikier i undervisningen, bør underviseren gøre sig nogle overvejelser om hvilke(t) grundlforankringspunkt(er) brugen af wiki skal vrettet imod, og dermed tilrettelwikiaktiviteterne herudfra.

2.1 2.1 De 2 GrundlMål

Der er overordnet 2 retninger en wiki kan vforankret i, for de studerende. Det vil sige hvilke(t) overordnede mål wikiaktiviteten ønskes at nå.

- **At opnå mål sat af uddannelsen**

Her kan wikien bruges som et vurderingsvøj af underviseren, til at sikre at den lhar opnået en forståelse indenfor undervisningens emne, men også for at sikre eller motivere til aktiv deltagelse.

- **At opnå meningsfuld brug på tvaf kontekster for den lselv**

Her kan wikien bruges som et redskab, som den studerende selv kan bruge i andre kontekster også udenfor den gægundervisnings rammer. Altså udvikle et opslagsvøj som de studerende kan benytte i forskellige sammenh.

*Version 1.12: Apr 5, 2011 8:34 am -0500

[†]<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

2.2 2.2 De 5 Typer Hovedformål

For at opnå et eller begge af de to hovedmål, kan wikiaktiviteter opdeles i 5 hovedtyper af formål, som et wikiforløb er baseret på. Det ene hovedformål udelukker ikke et andet, men det er dog vigtigt at underviseren gør sig klart hvilket hovedformål wikien skal have, og informerer de studerende om hovedformål(et), for at wikiforløbet når det tilmål.

1. Faglig (emne-/indholdsm) forståelse

I dette formål er der fokus på, at den tilegner sig et fagligt indhold, som er centralt for et givent fag. I forbindelse med undervisningen skal den ltypisk gengive og beskrive et begreb, tema eller andet relevant for undervisningen i egne ord og beskrivelser eller redigere andres indl. Dette er med til at dokumentere den lforståelse af indholdet og dette gør det til en oplagt mulighed at lade wikien indgå som en del af evalueringen af den l. Denne brug af wikier i undervisning tager udgangspunkt i retning ”mål sat af uddannelsen”.

2. Kollaborativ vidensopbygning

Her er fokus på opbygningen af en finformations- eller vidensdatabase om bestemte emner. Der kan vtale om ren reproduktion af allerede eksisterende materiale, som de lfinder andensteds og samles i en anden wiki. På den anden ende af skalaen kan der vtale om udelukkende nyskabende viden og ikke blot en gengivelse i egne ord. Afhaf hvordan emnevalg og relevans af indlafgøres, kan der vtale om begge af de to forankringspunkter, men dog ikke i en kombination.

3. Processstrukturering og processdokumentation

En wiki kan også bruges som materialelagrings- og organiseringsvøj f.eks. i forbindelse med et projektarbejde, hvor der fra projektets start oprettes sider til hvert led i processen og senere kan der tilføjes flere led og undersider kanvmed til at strukturere processen. Afhaf hvilken form for projekt/process wikien skal bruges til at strukturere, vil wikien kunne have begge grundlforankringspunkter.

4. Udvikling af generelle kompetencer

Her er opbygningen af wikien et middel til at udvikle bestemte kompetencer. Derfor er det faglige indhold sekund, idet den ligennem wikiudviklingen understøttes i tilegnelsen og anvendelsen af de ønskede kompetencer. Wikier kan dermed oplagt bruges til at udvikle kompetencer i informationssøgning og informationsevaluering (evaluering af andres indl). Derudover vil wikiudviklingen også kunne understøtte udviklingen af tekniske IT-fog samarbejdsevner. Det grundlforankringspunkt vil som udgangspunkt vat nå mål sat af uddannelsen. Dog kan der også vtale om det andet forankringspunkt, da de studerende kan yderligere kompetencer end de tilt.

5. Kollaborativ opbyggelse af et fagligt medieret narrativt univers

Her bruges wikien som et redskab i et undervisningsdesign, der er baseret på storytelling, som et pperspektiv. Altså skabes et fiktivt univers vha. wikien, da det virker mere motiverende end at gengive begreber for sin egen skyld. Målet er i mindre grad produktet (det fiktive univers), men mere udvikling af de lfaglige viden og anvende den i konkrete sammenh– her i det fiktive univers. Her har wikien grundlforankring i uddannelsens mål, men afhaf i hvilken grad det fiktive univers skabes og hvorvidt de lkan bruge indholdet uden for uddannelsen, vil wikien kunne få forankring i meningsfuldhed og brugbarhed for de l.

2.3 2.3 Andre Overvejelser

Udover at få gøre sig klart hvilken grundlforankring wikien skal have for de studerende, og hvilket formål/hvilken udformning wikien skal have, er der også en randre overvejelser man som underviser bør gøre sig for at wikien kommer til at få den grundlforankring der var tilt. Disse er beskrevet kort nedenfor.

- **Wikiens brug og brugbarhed på lsign**

Det er vigtigt at overveje hvordan wikien skal bruges på lsign. Twikien brugt efter afslutningen af faget eller skabes wikien kun til med henblik på brug i dét ene fag? Har de studerende adgang til wikien efter fagets afslutning og skal andre have adgang til wikien – og hvem? Skal wikien vredigérbar i fremtiden og hvem skal have rettighed til dette? Fremtidige studerende på uddannelsen, hele uddannelsesinstitutionen, alle internetbrugere?

- **Sikring af materialets kvalitet**

Hvis wikien skal bruges på lsign, og hvis den skal bruges som en slags vidensbank, skal kvaliteten af wikien sikres. Her bør det overvejes hvem der er ansvarlig for kvalitetssikringen. Skal de studerende selv stå for kvalitetssikring og har de kompetencer til dette? Eller ligger ansvaret hos underviseren og i hvilken grad skal denne håndhddette?

- **Underviserens rolle**

Det bør også overvejes hvilken rolle underviseren skal have i wikiforløbet. Skal denne agere som kvalitetsgarant, sparringspartner, redaktør eller medskribent? Hvor og hvordan skal kommentare og spørgsmål besvares? I wikiens diskussionssider, via e-mail eller face-to-face. I hvilket omfang skal underviseren vejlede de studerende i wikiforløbet.

- **Aktiviteter og interaktion mellem de l**

Skal wikien vproduceret gennem samarbejde mellem de studerende, skal indludarbejdes individuelt eller i grupper. Hvis wikien skal vet kollaborativt produkt, hvordan motiveres de studerende så til at forholde sig til hinandens indl?

- **Integration af wikien med andre log evalueringsformer**

Er wikien tsom en opsamling eller gengivelse af hvad der behandles i tilst? Et sted hvor der behandles emner, der ikke var tid til i tilst eller et sted hvor de studerende kan lop til emner til undervisningen? Eller er wikien det der rent faktisk arbejdes med i tilst. Indgår wikiindlog evt. redigeringer i bedømmelsen af den studerende? Skal der gives karaktere for bidragene? Skal bidragene er afgørende for at blive indstillet til eksamen?

3 3. Sådan TilrettelDu Dit Wikiforløb - Trin for Trin

1. Find ud af hvad de studerende skal opnå med brugen af wikiaktiviteten i din undervisning:

- Opnå mål sat af uddannelsen
- Opnå meningsfuld brug på tvaf kontekster for den lselv

NOTE: For en konkret uddybning - se punkt 2.1.

2. For at nå de(t) overordnede mål, overvej da så hvilke(t) typer af hovedformål du, som underviser, vil rette dit wikiforløb mod:

- Faglig (emne-/indholdsm) forståelse
- Kollaborativ vidensopbygning
- Processstrukturering og processdokumentation

- Udvikling af generelle kompetencer
- Kollaborativ opbyggelse af et fagligt medieret narrativt univers

NOTE: For en konkret uddybning - se punkt 2.2.

3. Overvej dernfølgende elementer i dit wikiforløb:

- Wikiens brug og brugbarhed på l sigt
- Sikring af materialets kvalitet
- Underviserens rolle
- Aktiviteter og interaktion mellem de l
- Integration af wikien med andre log evalueringsformer

NOTE: For en konkret uddybning af problemstillingerne - se afsnit 2.3.

4. Valg af wikivøj

Der findes i dag mange forskellige wikivøjer, men for undervisere på Syddansk Universitet er det oplagt at bruge blackboards implementerede wikifunktion. Nedenfor, kan du finde simple trin-for-trin guider til hvordan blackboards wikivøj bruges.

Sådan opretter du en wiki i Blackboard

This media object is a Flash object. Please view or download it at
<http://www.youtube.com/v/WxKWgbz_ixo?fs=1&hl=da_DK&rel=0>

Figure 1

Sådan bruger man wiki på Blackboard - Hvad kan man?

This media object is a Flash object. Please view or download it at
<http://www.youtube.com/v/tsjvcvSatYg?fs=1&hl=da_DK&rel=0>

Figure 2
